

**TIEDOTUS EUROOPAN KOMISSIOLTA SEN POLITIIKASTA SAKKOJEN MÄÄRÄÄMISESSÄ
KILPAILUSÄÄNTÖJEN RIKKOMISEN VUOKSI**

(95/C 341/08)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Komissio aikoo julkaista ilmoituksen sakkojen määräämättä jättämisestä tai alentamisesta tapauksissa, joissa yritykset tekevät yhteistyötä komission kanssa rikkomista koskevissa alustavissa tutkimuksissa tai menettelyissä. Ennen ilmoituksen antamista komissio kehottaa kaikkia kiinnostuneita asianosaisia henkilöitä toimittamaan kirjalliset huomautuksensa oheisesta luonnoksesta. Nämä huomautukset on lähetettävä ennen 15 päivää tammikuuta 1996 osoitteeseen

Euroopan komissio
Kilpailun pääosasto
Yksikkö IV/A/2 — Oikeuskysymykset ja lainsäädäntö
CORT. 150 4/63
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel

**Luonnos komission ilmoitukseksi sakkojen määräämättä jättämisestä tai lieventämisestä kartelli-
tapauksissa**

A. Johdanto

- Hinnoista määräävät ja markkinoita jakavat salaiset kartellit kuuluvat vakavimpiin komission käsittelemiin kilpailun rajoituksiin. Tällaiset menettelyt johtavat hintojen nousuun ja kuluttajien valintamahdollisuuksien vähenemiseen. Lisäksi ne eivät vahingoita vain yhteisön kuluttajien etuja vaan myös Euroopan teollisuutta. Rajoittamalla keinotekoisesti tavanomaista kilpailua välillään yhteisön yritykset välttävät juuri niitä paineita, jotka johtavat uudistuksiin sekä tuotekehityksessä että tehokkaampien tuotantomenetelmien käyttöönotossa. Niiden johdosta myös raaka-aineet ja osat kallistuvat yhteisön yrityksille, jotka ostavat näiltä tuottajilta. Pitkällä aikavälillä tällaiset menettelyt johtavat kilpailukyvyyn pienentymiseen ja työpaikkojen vähentymiseen yhä enemmän maailmanlaajuisiksi muuttuvilla markkinoilla.

Kaikista näistä syistä komissio katsoo, että taistelu kartelleja vastaan on tärkeä tekijä sen ponnisteluissa niiden tavoitteiden saavuttamiseksi, jotka asetettiin vuoden 1993 kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä koskevassa valkoisessa kirjassa. Tämän vuoksi komissio on viime vuosina lisännyt toimintaansa kartellien paljastamiseksi.

- Komission tiedossa on, että tällaisissa sopimuksissa osallisina olevat yritykset voisivat haluta lopettaa osallisuutensa ja ilmoittaa komissiolle kartellista, mutta vaara saada korkeat sakot estää niitä sitä tekemästä.

- Tämän asiantilan huomioon ottamiseksi komissio on päättänyt antaa tämän ilmoituksen, jossa esitetään edellytykset, joiden perusteella komission kanssa kartelleja koskevissa tutkimuksissa yhteistyössä olevat yritykset voidaan vapauttaa sakoista tai niille muutoin määrättävää sakkoa alennetaan huomattavasti.
- Komissio katsoo, että yhteisön etujen mukaista on käsitellä suopeasti yrityksiä, jotka tekevät komission kanssa yhteistyötä jäljempänä kuvailluilla edellytyksillä. Kuluttajien ja kansalaisten edun mukaista on enemmän tällaisten menettelytapojen paljastaminen ja estäminen kuin etu, joka saadaan niiden yritysten sakkottamisesta, jotka ovat yhteistyössä komission kanssa ja siten mahdollistavat komissiolle kartellin paljastamisen ja estämisen tai avustavat siinä.

B. Sakkojen määräämättä jättäminen: komission kanssa ennen tutkimuksen aloittamista yhteistyössä olevalle tai tapauksen tutkinnan esivaiheissa ensimmäisenä ilmoittautuvalle yritykselle

Komissio ei tavallisesti määrää sakkoja yritykselle, joka antaa komissiolle yksityiskohtaiset tiedot laittomasta kartellista, jos seuraavat neljä edellytystä täyttyvät:

- Sillä hetkellä kun yritys ilmoittautuu antamaan selonteon laittomasta toiminnasta, joko

— komissio ei ole saanut tietoa kartellista mitään muuta kautta tai

— komissiolla on yrityksen ilmoittautuessa tietoja mahdollisesta rikkomuksesta tai se on mahdollisesti aloittanut esitutinnan (mutta ei kuitenkaan ole vielä tutkinut mitään kartellissa osallisena olevaa yritystä asetuksen N:o 17 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti), mutta se ei ole vielä saanut riittävästi asiakirja- tai muita todisteita, jotka mahdollistaisivat pätevän päätöksen tekemisen sakkojen määräämisestä.

2. Yritys ilmoittautuu ensimmäisenä.

3. Yritys antaa komissiolle täyden selonteon kyseisestä toiminnasta ja kaikki sen saatavilla olevat kartellia koskevat asiakirjat ja todisteet sekä on valmis jatkuvaan ja täydelliseen yhteistyöhön koko tutkimuksen ajan.

4. Yritys ei ole pakottanut toista yritystä osallistumaan kartelliin eikä selvästi ole ollut tämän laittoman toiminnan johtajana tai alkuunpanijana.

C. Sakon hyvin huomattava alentaminen

Kun komissio on suorittanut asetuksen N:o 17 14 artiklan 3 kohdan mukaisia tutkimuksia epäillyn kartellin kaikkien osallisena olevista yrityksistä, ei ole enää mahdollista myöntää täyttä vapautusta sakoista yhdellekään osalliselle.

Aikaisemmin komission pysyvänä käytäntönä on kuitenkin ollut alentaa hyvin huomattavasti sakkoja, jotka muutoin olisi määrätty yrityksille, jotka eivät täytä kaikkia edellä mainittuja edellytyksiä, mutta ovat yhteistyössä komission kanssa kartellia koskevan tutkimuksen alkuvaiheessa. Hyötyäkseen hyvin huomattavasta sakon alentamisesta yrityksen on toimitettava komissiolle tietoja, jotka vaikuttavat päätöksen kannalta tärkeiden tosiasioiden selvittämiseen. Komissio jatkaa tätä käytäntöä ja myöntää määrätystä sakosta huomattavia alennuksia, kun yritys täyttää seuraavat perusteet:

1. Yritys ilmoittautuu ensimmäisenä.

2. Yritys antaa komissiolle täyden selonteon kyseisestä toiminnasta ja kaikki sen saatavilla olevat kartellia koskevat asiakirjat ja todisteet sekä on valmis jatkuvaan ja täydelliseen yhteistyöhön koko tutkimuksen ajan.

3. Yritys ei ole pakottanut toista yritystä osallistumaan kartelliin eikä selvästi ole ollut tämän laittoman toiminnan johtajana tai alkuunpanijana.

”Hyvin huomattava” tarkoittaa muutoin aiheellisen sakon alentamista vähintään puolella.

D. Muu toiminta, joka voi johtaa sakon alentamiseen

Komissio voi alentaa tavallisesti huomattavasti muutoin aiheellista sakkoa, kun vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

— yritys ilmoittautuu ensimmäisenä;

— yritys ei tosin ole ilmoittautunut ensimmäisenä, mutta toimittaa komissiolle ennen väitteiden ilmoittamista asiakirjoja ja muita todisteita, jotka auttavat rikkomuksen selvittämisessä;

— yritys saatuaan ilmoituksen väitteistä ilmoittaa komissiolle, että se ei kiistä seikkoja, joihin komission sitä vastaan esittämät syytökset perustuvat.

Koska nämä yhteistyön muodot vaihtelevat, ei tässä ilmoituksessa ole soveliaista eikä mahdollista antaa tarkkoja tietoja sakon alentamisen määrästä. Ei myöskään ole mahdollista ilmoittaa yrityksille tapauskohtaisesti alentamisen määrästä ennen kuin komissio on tehnyt päätöksen kyseisessä tapauksessa. Edellä mainittujen edellytysten mukainen yhteistyö otetaan kuitenkin huomioon, kun määrätään sakkoja kartelliasioissa.

E. Menettely

Jos yritys haluaa käyttää hyväkseen tämän ilmoituksen määräyksiä, sen on otettava yhteys komission kilpailun pääosaston pääjohtajaan. Päätös siitä, täytyvätkö edellä mainitut edellytykset ja myönnetäänkö vapautusta sakosta tai jätetäänkö sakko määräämättä, tehdään samaan aikaan kuin komissio tekee lopullisen päätöksen. Vapautusta ei ole asianmukaista myöntää ennen hallinnollisen

menettelyn päättämistä, koska edellä määritellyt edellytykset ovat voimassa koko menettelyn ajan. Jos kaikki edellytykset täyttyvät, sakkoa ei määrätä tai sakon hyvin merkittävä alentaminen myönnetään (riippuu annettujen tietojen laadusta).

Komission tiedossa on, että tämän ilmoituksen kohdat B ja C johtavat oikeutettuihin odotuksiin, joihin yritykset voivat luottaa paljastaessaan kartellin komissiolle. Jos jokin kohdissa B ja C määritellyistä edellytyksistä jää täyttymättä jossain hallinnollisen menettelyn vaiheessa, näissä kohdissa määrätty suotuisa kohtelu menetetään.

Tällaisissa olosuhteissa yritys voi kuitenkin vielä hyötyä sakon alentamisesta kohdan D perusteella.

Sakottamatta jättäminen tai sakkojen alentaminen ei kuitenkaan voi suojata yritystä laittomaan sopimukseen tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan osallistumisesta aiheutuville siviilioikeudellisilta seuraamuksilta. Jos komissio tekee päätöksen 85 artiklan 1 kohdan mukaisesti, mainitaan, että yritys jota ei sakoteta tai jonka sakkoja alennetaan, on myös rikkonut perustamissopimusta ja yrityksen osuus selostetaan päätöksessä. Yhteistyö komission kanssa mainitaan myös päätöksessä sakon määräämättä jättämisen tai alentamisen perusteluksi.